

Κ. Ν. Κούτση - Λαμπρόπουλος
469

Β

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΑΤΡΩΝ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΤΡΩΝ

1517

Τὸ Ζήτημα τοῦ Λιμένος Πατρῶν.

« Ἐὰν τὰ κεφάλαια τοῦ Λιμένος καὶ αἱ πρόσοδοι αὐτοῦ δια-
τεθῶσιν, ἀρμοδίως καὶ ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ, ὑπὲρ τῶν ἔργων
αὐτοῦτον (τοῦ Λιμένος καὶ τοῦ ἀπὸ Πατρῶν εἰς Ἀθήνας σιδηρο-
δρομοῦ) ἄτινα ὁμοῦ ἀμφότερα ὑπόσχονται τὴν δίκλην τοῦ τό-
που ἐπέλθειν, ἡ πόλις μας θ' ἔλπει κατασταθῆ τόπος ἡνωμένου
καὶ εὐτυχοῦς πληθυσμοῦ. »

1.

Διακαιόμενος ἐκ τῆς εἰλικρινοῦς ἐπιθυμίας νὰ δοθῆ ὠφέλιμος
τῇ πόλει λύσις τοῦ λιμενικοῦ ζητήματος, ἐξεπλήρωσα καθή-
κον ἀγάπης πρὸς τὸν τόπον, δηλώσας τὸ φρόνημά μου διὰ τοῦ
πρὸ τινος δημοσιευθέντος φυλλαδίου.

Προεθέμην, διὰ τῆς ἐκθέσεώς μου ἐκείνης, ν' ἀποδείξω ὅτι
δφείλομεν ν' ἀποστῶμεν προῦρου ἐπιχειρήσεως τοῦ ἔργου τοῦ
λιμένος, ἐγκύπτοντες μετὰ πλειονος μελέτης εἰς τὴν πραγμα-
τοποίησιν τῶν πόθων μας. Φρονῶ δὲ ὅτι ἡ ἐπακολούθησις
ἐσφαλμένων θεωριῶν θέλει ἐπιδράσει ὀλεθριώτατα εἰς τὸ ἐμπό-
ριον καὶ τὸ μέλλον τῆς πόλεως.

2.

Ἐπεστήριξα καὶ ὑποστηρίζω τὴν κατασκευὴν λιμένος κατὰ
τὸ σχέδιον Πασχάλλ, θεωρῶν πρὸ πάντων ὄρον ἀπαραίτητον
τὴν ὑπαρξίν τοιοῦτου λιμένος ἀσφαλοῦς καὶ προσφόρου, ὅπως
ἡ πόλις μας κατασταθῆ ἄξιον λόγου κέντρον συγκοινωνίας διὰ
τῆς κατασκευῆς καὶ σιδηροδρομοῦ ἐντεῦθεν εἰς Ἀθήνας, καὶ
σταθμὸς τοιαύτης σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας τῆς Ἑσπερίας

Ευρώπης με την Ἀνατολήν· διὰ δὲ τῶν ἔργων τούτων ὁμοῦ, ἄτινα θεωροῦμεν συναφῆ, δυνάμεθα νὰ διανοιξώμεν ἐδὸν προόδου καὶ μεγαλείου τῆς πόλεως.

Ἐπὶ τούτῳ ὑπεστηρίζαμεν καὶ ὑποστήριζομεν τὴν ἐπὶ 4—5 ἔτη ἀναβολὴν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἔργου τοῦ λιμένος, ἵνα διὰ τῶν ὑπαρχόντων κεφαλαίων τοῦ λιμένος καὶ τῶν προσόδων αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀναβολῆς, θέλουν ἀνέλθει εἰς τὸ ποσὸν δραχμῶν 5,000,000 ἢ φράγκων, περίπου, καὶ τῶν κατόπιν προσόδων τοῦ λιμένος ἐπὶ 5 ἔτη τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν *ὀλοσχερῆ καὶ τελείαν* αὐτοῦ κατασκευὴν, ἀποκτήσωμεν, *ἀσφαλῶς*, τὸν λιμένα, *ἀνευ αὐξήσεως φόρων, καὶ ἀνευ προσφυγῆς εἰς δάνειον* ὅπως χρησιμεύσωσιν δὲ οἱ κατόπιν πόροι τοῦ λιμένος πρὸς διευκόλυνσιν τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐν λόγῳ συναφοῦς ἔργου, τοῦ ἐντεῦθεν εἰς Ἀθήνας σιδηροδρόμου, χορηγοῦντες τὰ εἰσοδήματα ταῦτα εἰς τὴν τοῦ σιδηροδρόμου ἐταιρίαν, ἥτις, εὐλόγως, θέλει δώσει μεγίστην σημασίαν εἰς τὴν ἐπιχορήγησιν ταύτην, καθόσον τὰ εἰσοδήματα τοῦ λιμένος, διὰ τῆς κατασκευῆς ἀμφοτέρων τῶν ἔργων, τοῦ λιμένος καὶ τοῦ σιδηροδρόμου, θέλουν ἀναντιρρήτως λάβει σπουδαίαν ἀνάπτυξιν.

Τοῦναντίον, πρόωρος ἐπιχειρήσις τῶν ἔργων τοῦ λιμένος συνεπάγεται δεινὰ, χείρονα παντὸς ὑπολογισμοῦ.

Τοιαύτη πρόωρος ἐπιχειρήσις θέλει ζημιώσῃ τὸ ἐμπόριον τῆς πόλεως, θέλει καταστρέφῃ πᾶσαν ἐλπίδα ταχείας κατασκευῆς τοῦ λιμένος, καὶ θέλει δημιουργήσῃ τεῖχος Σινικὸν καὶ φραγμὸν ἀνυπερέβλητον τῆς προόδου τῆς πόλεως.

Τοιοῦτον ἐστὶ τὸ συμπέρασμα τῆς ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν, μελέτη τῆς μετὰ τοῦ κ. Μανιάκ συμβάσεως, δι' ἧς ἐξεχωρίετο αὐτῷ ἡ ἐκτέλεσις μέρους τῶν ἔργων τοῦ λιμένος, ἀντιφράγκων 6,150,000 κατὰ τὰ εἰς τῷ προμνημονευθέντι φυλλαδίῳ ἐκτεθέντα.

3.

Ἀλλὰ τὸ Ἵπουργεῖον ἠκύρωσεν, ὡς γνωστὸν, τὴν σύμβασις ταύτην, ἐξέθετο δὲ τὸ ἔργον εἰς συναγωνισμὸν μειοδοτικῆς

δημοπρασίας, ήτις πρόκειται νά διεξαχθῆ κατά τήν 30 τοῦ τρέχοντος μηνός, ἐπὶ τῇ θάσει καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς μετὰ τοῦ κ. Maniak συμβάσεως, ὀρισθείσης ὡς ἀνωτάτης προσφορᾶς φράγκα 5,900,000.

Ἄλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο τοῦ Ἵπουργείου οὐδὲν ὡς μεταβάλλει τὰ πράγματα. Εὐχερῆς δὲ τυγχάνει ὅπως καταδειχθῶσι πασιφανῶς αἱ ὀλέθριαι συνέπειαι, τὰς ὅποιας παρουσιάζει ἀνυπόμονος πόθος νά ἐπιτευχθῆ τὸ ἐπιχειρημα.

Ἐξηγουόμεθα.

Πρόκειται, κατὰ τὴν διακήρυξιν τῆς δημοπρασίας, περὶ ἐκτελέσεως μέρους τῶν ἔργων τοῦ λιμένος, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς μετὰ τοῦ κ. Maniak συμβάσεως, ἦτοι

1.) τῆς κατασκευῆς ἐξωτερικῆς προκυμαίας (κυματοθραύστου) 800 μέτρων μήκους, δι' ἀντικαταστάσεως τῆς διὰ τὸν πυρῆνα ἄμμου, διὰ συντριμμάτων (Pierrailles).

2.) Μώλου ἀκρηπιδώτου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καλαθρότων μήκους 208 Μέτρων μὲ πλάτος 5 μέτρων.

3.) Τῆς ἐνσκαφῆς τοῦ λιμένος μέχρις 6 μέτρων βάθους ἂντι φράγκων 5,900,000 κατὰ τὴν διακήρυξιν τῆς δημοπρασίας, μὲ προσθήκην φράγκων 100,000 ἐάν κατὰ τὴν ἐνσκαφὴν ἀπαντηθῶσι συνεχεῖς βράχοι, ἢ συμπαγῆς πηλώδης γῆ ποσότητος ἀνωτέρας τῶν 1500 κ. μέτρων (ἄρθρ. 43 συμβάσεως). ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου, 65 τοῖς ἑκατὸν θά πληρωθῆ εἰς γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς τραπεζῆς, 35 δὲ τοῖς ἑκατὸν εἰς χρυσόν, (ἄρθρ. 28 συμβάσεως) καὶ ὑπὸ τοῦ ἐξῆς ὄρους.

Ἐργολάβος ὀφείλει νά ἀρχίσῃ τὸ ἔργον ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως, καὶ τελειώσῃ αὐτὸ ἐντὸς 3 ἐτῶν, λαμβάνων οὐχὶ πλέον τοῦ 1,000,000 φράγκων κατ' ἔτος, διὰ τὴν ἐκτελουμένην ἐργασίαν, καὶ ἂν αὕτη ἤθελεν εἶσθαι ἀνωτέρας ἀξίας. Τὴν δ' ὀλικὴν πληρωμὴν θέλει λάβει κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος (ἄρθρ. 29 συμβάσεως).

Ἐργολάβος ὀφείλει νά δώσῃ προκαταβολικὴν ἐγγύησιν 200 χιλ. φράγκων. θά γίνεσθαι δὲ καὶ κράτησις ἐπὶ τῶν πληρωμῶν 10 % μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ποσοῦ φράγκω

390,000. ὅπως μετὰ τῆς προκαταρκτικῆς ἐγγυήσεως συμπληρωθῆ τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως εἰς φρ. 590,000 εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔργου. Ἡ δὲ κράτησις αὕτη θέλει κατατιθεσθαι εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μετὰ τόκον 4 0/0 ὑπὲρ τοῦ ἐργολάβου, μέχρι τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐγγυήσεως (ἄρθρ. 35 συμβάσεως.)

Ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐργολάβου ἀνεχυριάζει ἅπαντα τὰ ὑπάρχοντα κεφάλαια τοῦ λιμένος καὶ τὰ μέλλοντα αὐτοῦ εἰσοδήματα, χορηγοῦσα προκαταβολικῶς αὐτῷ φραγ. 500,000 ἐπὶ ἐνεχῶρῳ τοῦ ὑλικοῦ του, τὰ ὅποια θέλουν ἀποσβεσθῆ, μετὰ τόκου 4 0/0, διὰ κρατήσεων ἐπὶ τῶν πληρωμῶν 10 0/0 (ἄρθρ. 37 καὶ 39 συμβάσεως.)

4.

Ἡ ὅλη δαπάνη τῶν περὶ ὧν πρόκειται μερικῶν ἔργων τοῦ λιμένος θέλει ἀνέλθει, κατὰ τὸν ἐξῆς ἀσφαλῆ ὑπολογισμὸν εἰς φράγκα· 6,450,000

1) Ποσὸν δαπάνης διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μερικῶν τούτων ἔργων, κατὰ τὴν διακήρυξιν φρ. 5,900,000

2.) Προσθήκη, ἐὰν κατὰ τὴν ἐνσκαφὴν τοῦ λιμένος, τύχη ὁ πυθμὴν ἐκ πηλώδους γῆς 1,500 Κ. Μ. κτλ. ὡς εἴρηται· φρ. 100,000

(δαπάνη ἥτις δέον νὰ θεωρηθῆ πλέον βεβαία καὶ πραγματικὴ.)

3) Διὰ ἐξοδα ἐπιβλέψεως τοῦ ἔργου καὶ διοικήσεως, κατὰ τὸ πενταετὲς διάστημα, συντηρήσεως ὑπαρχόντων ἔργων, κατασκευῆς φανῶν 4 κατὰ τὰ στόμια τοῦ λιμένος, καὶ λοιπὰς ἀνάγκας· 250,000

(τὴν δαπάνην ταύτην ὁ κ. Πατῆλ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναβιδάζει εἰς φρ. 371,000, εἰς 4 ἔτη. Ἡ σημεῖω εἶσα ἐπιμένους πείστης τῶν φρ. 250,000, πρέπει νὰ θεωρηθῆ ἴσων περιωρισμένη καὶ μάλλον ἀνεπαρκής.)

4) Διὰ διαφορὰν νομισματοσ ἐπὶ φρ. 2,000,000 ἥτοι τοῦ 35 0/0 τὸ ὅποιον θὰ πληρωθῆ εἰς χρυσὸν (ἄρθρ. 28 συμβάσεως)· φρ. 200,000

τὸ ὅλον φρ. 6,450,000

(και τὸ πρῶτον δὲ τοῦτο τῆς ὑποθετικῆς δαπάνης, τῶν φρ. 200 χιλ. ὑφειλομεν νὰ θωρήσωμεν εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς μας, ὡς δαπάνην θετικὴν ἐν αὐτὸν δὲ νὰ ᾔναι καὶ κατὰ πλὴν ὑπερέρα, ἐὰν εἰς τὴν σημερινὴν ἀναρχίαν τῶν οικονομικῶν τοῦ Κράτους ἐπακολουθήσωσι αἱ ἐπιπρατοῦσαι ἐσφαλμίαι, καθ' ἣ. ἄ. θεωρήσι.)

5.

Τὰ κεφάλαια τοῦ λιμένος, παρὰ τῆ Ἐθνικῆ Τραπεζῇ συγκεντρωθέντα, ἀποφέροντα ἐτήσιον τόκον 4 0/0 συμποσοῦνται τὴν 1 Ἰουλίου ε. ε. ἀκριβῶς εἰς δρα. 2,551,221,56

Ἄξια 171 μετοχῶν τοῦ θανείου τῶν 28,000,00 πρὸς δραχ. 280 ἐκάστη δραχ. 47,880,

Τόκος τῶν ἐν λόγῳ κεφαλαίων μέχρι τῆς 1 Ἰουνίου 1880 ἐνάρξεως τοῦ ἔργου δρα. 90,000.

Λιμενικαὶ εἰσπράξεις ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1879 μέχρι 1 Ἰουνίου 1880 δραχ. 100,000.

δραχ. 2,789,101,56

Ἀφαιροῦνται

1) Ὅφειλόμενα εἰς Σ. Ραφτόπουλον (ἀρθρ. 39 συμβάσεως) δραχ. 35,000

2) Χορηγηθεῖσαι πρὸς ἐπισκευὴν παραλιακῶν ὁδῶν 20,000 55,000,

δραχ. 2,734,101,56

αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦ 112 φέρουν φρ. 2,440,000

ἔστωσαν εἰς στρογγυλὸν ἀριθμὸν, φρ. 2,500,000

Τόκος αὐτῶν ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1880 μέχρι 1 Ἰουνίου 1881 δι' ἕν ἔτος πρὸς 4 0/0 . . . φρ 100,000

Λιμενικαὶ εἰσπράξεις τοῦ αὐτοῦ ἔτους » 240,000

Τόκος αὐτῶν κατὰ λόγον τῆς καταβολῆς τῶν, πρὸς 4 0/0 ἐτησίως δι' 6 μῆνας φρ. 5,000

φρ. 2,845,000

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν φράγκων 2,845,000

ἐκπίπτονται

αἱ δαπάναι τοῦ πρώτου ἔτους, ἀπὸ 1 Ἰουνίου
1880 ἕως 1 Ἰουνίου 1881 ὡς ἑξῆς:

1) Διὰ τὸ ἔργον (ἄρθρ. 29 συμβάσεως)
φράγκ. 1,000,000

2) Τὸ $\frac{1}{5}$ τῆς ἐκ φρ. 250,000
μνημονευθείσης δαπάνης διὰ τὴν
πενταετησίαν, δι' ἑξοδα ἐπιβλέψεως,
ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως ὑπαρ-
χόντων ἔργων, κατασκευῆς φε-
νῶν κλπ. φρ. 50,000

(ἰδὲ πρὸς τούτο δίνονται νὰ ᾔηται κα-
τώτερον τὸ πρῶτον ἔτος ἢ ἀνώτερον
κατὰ τὰ ἐπόμενα ὑπολογίσθη ἐν τού-
τοις, ὡς εἴρηται, συγκριτικτικῶς ἐν ὄ-
λῳ εἰς φράγκα 250,000).

3.) Διαφορὰ νομισματος ὑπολο-
γισθεῖσα εἰς φρ. 200,000 ἐν ὄλῳ,
τὸ $\frac{1}{5}$ φρ. 40,000

φρ. 1,090,000

Τόκος τοῦ ποσοῦ τούτου, κατὰ
λόγον τῆς καταβολῆς, δι' 6 μῆνας
κατὰ μέσον ὄρον, πρὸς 4 $\frac{0}{10}$ φρ.

20,000 1,110,000

μένουν φρ. 1,735,000

Τόκος αὐτῶν, διὰ τὸ Βον ἔτος ἀπὸ 1ης Ἰου-
νίου 1881 μέχρι 1ης Ἰουνίου 1882 δι' ἐν
ἔτος πρὸς 4 $\frac{0}{10}$ φρ. 70,000

Διμενικαὶ εἰσπράξεις τοῦ αὐτοῦ ἔτους » 240,000

Τόκος αὐτῶν, δι' 6 μῆνας, κατὰ μέσον ὄρον » 5,000

φρ. 2,050,000

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐκπίπτονται αἱ δαπα-
ναι τοῦ Βου ἔτους, ὡς ἄνω φρ. 1,110,000

μένουν φρ. 940,000

Μεταφορὰ	φρ.	940,000
Τόκος αὐτῶν διὰ ἓν ἔτος, ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1882 μέχρι 1ης Ἰουνίου 1883 πρὸς 4 0/0		38,000
Λιμενικαὶ εἰσπράξεις τοῦ αὐτοῦ ἔτους		240,000
Τόκος αὐτῶν δι' 6 μῆνας, κατὰ μέσον ὄρον		5,000

φρ. 1,223,000

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐκπίπτονται αἱ δαπάναι τοῦ Γου ἔτους, ὡς ἄνω φρ. 1,110,000

μένουν φρ. 113,000

κατὰ τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἔτους.

Τόκος αὐτῶν δι' ἓν ἔτος, ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1883 μέχρι 1ης Ἰουνίου 1884 πρὸς 4 0/0

5,000

Λιμενικαὶ εἰσπράξεις τοῦ αὐτοῦ ἔτους . . . φρ. 240,000

τόκος αὐτῶν δι' 6 μῆνας, κατὰ μέσον ὄρον

5,000

φρ. 363,000

Δάνειον, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς διὰ τὸ Δου ἔτος δαπάνης φρ. 747,000

φρ. 1,110,000

Λιμενικαὶ εἰσπράξεις διὰ τὸ πέμπτον ἔτος ἧτοι ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1884 μέχρι τῆς 1ης Ἰουνίου 1885 φρ. 240,000

τόκος αὐτῶν δι' 6 μῆνας, κατὰ μέσον ὄρον

5,000

φρ. 245,000

Δάνειον, πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἀποπληρωμὴν τῆς ὅλης δαπάνης, κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος (Ἄρθρ. 29 συμβ.) φρ. 1,765,000

φρ. 2,010,000

Εἰς τὸ τέλος ὅθεν τῆς πενταετίας, θὰ ὀφείλομεν

διὰ τὸ δάνειον τοῦ Δου ἔτους φρ. 747,000

διὰ τὸ δάνειον τοῦ Γου ἔτου » 1,765,000

φρ. 2,512,000

Εἰς τὸ ὅποῖον ποσὸν τῶν φράγκων 2,512,000

πρέπει νὰ προσθέσωμεν·

1. τὸν τόκον τοῦ κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος δα-
νείου ἐκ φρ. 747,000 δι' ἕξ μῆνας κατὰ
λόγον τῆς καταβολῆς αὐτοῦ, πρὸς 8 %
ἔτησίως φρ. 30,000
 2. Τὸν τόκον τοῦ ἰδίου δανείου, διὰ τὸ πέμ-
πτον ἔτος, πρὸς 8 % φρ. 60,000
 3. Τὸν τόκον τοῦ ἐκ φρ. 1,765,000 δανείου
τοῦ πέμπτου ἔτους, κατὰ λόγον τῆς κατα-
βολῆς αὐτοῦ, δι' 6 μῆνας πρὸς 8 % ἔτησίως
72,000
-
- φρ. 2,672,000

6.

Κατὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦτον, στηριζόμενον εἰς ἀριθμοὺς καὶ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, ἐπομένως ἀκριβῆ, καὶ μὴ ὑποκαίμενον εἰς ἀναιρέσιν, ἐξάγεται ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ πληρωμὴν τοῦ μελετωμένου ἔργου, ἀναγκαῖον καθίσταται νὰ προσφύγωμεν εἰς δάνειον φράγκων 2,700,000 ὅπερ ὁ λιμὴν ὀφείλει νὰ πραγματοποιήσῃ (ἄρθρ. 41. συμβ.) πρὸ τοῦ τέλους τοῦ τρίτου ἔτους, ὅτε θὰ ἐξαντληθῶσιν τὰ κεφάλαια καὶ εἰσοδήματα τοῦ λιμένος. Διὰ τὴν πληρωμὴν δὲ τῶν τόκων καὶ χρεωλύσιου τοῦ δανείου τούτου, ὁ λιμὴν ὀφείλει νὰ δίδῃ κατ' ἔτος φράγκα 243,000 ἐπὶ τριάκοντα ἔτη, λογιζόμενος τὸν τόκον 8 % καὶ τὸ χρεωλύσιον 1 % . Ἐπειδὴ δὲ ὁ τόκος καὶ τὸ χρεωλύσιον θὰ πληρώνεται, ὡς φρονοῦμεν, εἰς χρυσὸν, εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο- τῶν φρ. 243,000 πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὴν διαφορὰν τοῦ χρυσοῦ, ἂν ἀφίνομεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἐκάστου.

Διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοιούτου δανείου, ὁ λιμὴν δέον νὰ παρουσιάσῃ ἀσφάλειαν εἰς τὸν δανειστὴν εἰσοδήματα, ἔστω καὶ καθ' ὑπόθεσιν, ἀνώτερα, βεβαίως, κατὰ πολὺ. Ἀλλὰ τὰ πρὸς ἀσφάλειαν προσφερόμενα ἐτήσια τοῦ λιμένος εἰσοδήματα ὑπολογίζονται ἀνερχόμενα εἰς . . . φρ. 240,000
περίπου. Ἐκ τούτων δ' ἐκπιπτομένων . . φρ. 25,000
τὰ ὅποια θέλουσι χρησιμεύει δι' ἕξοδα διοική-
σεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἔργων, κατ' ἔτος
(ἄρθρ. 40 συμβ.).

μένουν φρ. 215,000

εἰς χαρτονομίσμα.

Δάνειον λοιπὸν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εὕρωμεν ἀφοῦ τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα τοῦ λιμένος δὲν φαίνονται ἐπαρκῆ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δανειστοῦ καὶ πληρωμὴν τοῦ ἐτησίου τόκου καὶ χρεωλυσίου.

Κατὰ πᾶσαν ὄθεν πιθανότητα, κατὰ τὸ τέλος τῶν πρώτων πρῶν ἐτῶν, ὅτε θὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ τέλος τῶν πῶρων μας, τὸ ἔργον θὰ ἐγκαταλειφθῇ ὁ δὲ ἐργολάβος, ὅστις ὑπόσχεται δάνειον ἀνάλογον τῶν εἰσοδημάτων τοῦ λιμένος (ἄρθρ. 41 συμβάσεως) θέλει εἶσθαι πάντοτε λιαν ἀκριβῆς καὶ τίμιος, ὅταν θὰ ὑπενθυμίσῃ τῇ λιμενικῇ ἐπιτροπῇ τὸ ἄρθρον 42 τῆς συμβάσεως, κατὰ τὸ ὅποιον, ἐὰν τὰ ἔργα, ἕνεκεν ὑπαιτιότητος τῆς ἐπιτροπῆς, ἤθελον διακοπῆ ἐπὶ 6 μῆνας, ὁ ἐργολάβος θέλει λάβει ἀποζημιώσιν 200,000 φράγκων· ἐὰν δ' ἡ διακοπὴ παραταθῇ ἐπὶ ἓν ἔτος, θίλει λαμβάνει καὶ δευτέραν ἀποζημιώσιν 500,000 φράγκων, ἥτοι ἓν ὄλω φράγκα ἑπτακοσίας χιλιάδας. Θὰ ἐπιστραφῇ περιπλέον αὐτῷ ἡ ἐγγύησις· τοῦ, καθὼς καὶ ἡ διὰ κρατήσεως τοῦ 10 ⁰/₁₀ ἐγγύησις. Δικαιοῦται περιπλέον ὁ ἐργολάβος καὶ εἰς ἀκύρωσιν τοῦ συμβολαίου· ἡ δ' ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ ἔργα δι' ἄλλων ἐργολάβων, παρ' ἀφοῦ ὁ ἐργολάβος ἀποπληρωθῇ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων ὅσα ἤθελεν ἐκτελέσει, καὶ διὰ τὰς ὡς εἴρηρηται ἀποζημιώσεις, διὰ τῶν ὑπεγγύων προσόδων τοῦ λιμένος (ἄρθρ. 39 καὶ 42 συμβ.).

Ὁ κ. Μανιάκ λοιπὸν, ἢ ὅστις ἄλλος ἤθελε τύχη ἐργολάβος, θέλει ἐγκαταλείψῃ, μετὰ λύτης του βεβαίως, τὸ ἔργον, λαμβάνων καὶ ἀποζημιώσιν 700,000 φράγκων, μετὰ τὴν ἐξάντησιν τῶν κεφαλαίων καὶ εἰσοδημάτων τοῦ λιμένος εἰς τὸ τέλος τριετίας, ἥτοι ποσοῦ δραχμῶν 3,600,000 περίπου δαπάνης διὰ τὴν κατ' ἀποκοπὴν κατασκευὴν τῶν θεμελίων τοῦ πελαγίου μώλου, τουτέστιν τοῦ κάτω μέρους τοῦ κυματοθραύστου (ἄρθρ. 51 συμβ.) τὸ μὴ ὑποκείμενον δηλαδὴ εἰς ζημίαις κατὰ τὴν ἐκτέλεσίν του, διότι ἡ θάλασσα εἶναι ἀκίνητος 7 μέτρα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν.

Τοιοῦτοτρόπως δ' ἡμεῖς, ἀφοῦ ἀποκτήσωμεν ὑφάλους διὰ τῆς αὐτῆς χρηματικῆς καταστροφῆς, θὰ μένη νὰ κάμωμεν, ὅταν

εὐπορήσωμεν, τὸ ἄνω μέρος τοῦ κυματοθραύστου, τὸ εἰς κίνδυνον καὶ βλάβας δηλαδὴ ὑποκείμενον ἐκ τρικυμιῶν κτλ. καὶ τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ βάρους θέλει ἐπιφέρει τὰς κατακαθίσεις καὶ ἄλλας ζημίας εἰς τὸ κάτω τμήμα, τὰ κατ' ἀποκοπὴν δηλαδὴ θεμέλια τῆς συμβάσεως τοῦ κυρίου Μανιὰκ.

7.

Ἀλλὰ πιθανὸν νὰ προταθῶσι μέτρα καταπραῦντικά, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅτι ἡ τοιαύτη συμφορὰ θέλει προληφθῆ διὰ τῆς πραγματοποιήσεως δανείου, διὰ τῆς παρατάσεως τοῦ χρόνου τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου, ἢ ἐγγυήσεως τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ διὰ τὴν παράτασιν ἀνάγκη τῆς ἐν καιρῷ συγκαταθέσεως τοῦ ἐργολάβου, ὅστις βεβαίως δὲν θέλει παραδεχθεῖ τοιαύτην ἀνευ ἀπαιτήσεως ἐπομένως ὁ λιμὴν θέλει ὑποβληθῆ εἰς ἀποζημιώσεις πρὸς τὸν ἐργολάβον, καὶ εἰς τὰς ἐκ τῆς παρατάσεως δαπάνας τοῦτε ἐργολάβου ὡς καὶ τῆς διοικήσεως. Ἀλλ' ἀφοῦ τὰ ἔργα ταῦτα ἀφ' ἑτέρου γίνονται εἰς 4 ἔτη, ὡς γνωστὸν, πρὸς τί νὰ ἐκχωρηθῶσιν ἀπὸ τοῦδε ἵνα γίνωσιν μετὰ 6—7 ἔτη, καὶ ἐπὶ ὅροις οἵτινες παρουσιάζουν τόσας δυσκολίας καὶ κινδύνους;

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν Κυβερνητικὴν συνδρομὴν ἐπιθυμητὴ τοιαύτη εἶναι νὰ ἄρῃ, διὰ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, τὴν ἐπιχειρημένην συμφορὰν, ἐπιφυλατσομένη νὰ χορηγήσῃ τὴν συνδρομὴν αὐτῆς, ἐν δέοντι χρόνῳ, πρὸς πραγματικὴν ὠφέλειαν τῆς πόλεως.

8.

Καὶ ἂν παραδεχθῶμεν δὲ ὅτι θέλει προληφθῆ ἡ συμφορὰ διὰ τῆς πραγματοποιήσεως ὀπωσδήποτε δανείου, οὐχ ἤττον δὲν θέλομεν δυνηθῆ πρὸ τῆς ἀποπληρωμῆς τοῦ δανείου ταύτου νὰ ἐπιληφθῶμεν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς δευτέρας περιόδου, ἢ τῆς τελειοποιήσεως τοῦ λιμένος.

Ἐπὶ 40 λοιπὸν ἔτη θὰ μένῃ ὁ ὑπάρχων μῶλος Ἀγ. Νικολάου, ὡς ἔχει, στενὴ λωρὶς ἀνεπαρκῆς διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ

ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας· ἡ μεσημβρινὴ αἵμασία ὁμοίως· ἡ ἀρκτικὴ ἄκτῃ εἰς τὴν τυγχάνει ἤδη κατάστασιν· καὶ ὁ νέος μῶλος ὁδοῦ Καλαβρύτων ἀτελής καὶ σωρὸς λίθων κατὰ τὸ πρότυπον μῶλου 'Αγ. Ἀνδρέου.

Ἄλλ' ἐὰν λάβῃ χώραν, ὅπερ λίαν πιθανόν, καὶ βλάβῃ τις εἰς τὸν πελάγιον μῶλον ἐκ τρικυμιῶν ἢ ἄλλης οἰασθήποτε αἰτίας, καὶ ἤτις βλάβῃ νὰ ἀπαιτῆ δαπάνην 50—100 χιλιάδων δραχμῶν, δυνατὸν καὶ περισσότερον, πῶς θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπιληθῶμεν τῶν ἐπισκευῶν, ἵνα προλάβωμεν μεγαλύτερας ζημίας, ἢ καὶ τὴν καταστροφὴν, ἀφοῦ κατὰ τὴν σύμβασιν τοῦ κ. Μανιάκ δὲν ἔχομεν ἐτησίως ἢ μόνον 25 χιλ. φράγκων δι' ἔξοδα διοικήσεως καὶ τὰς λοιπὰς ἀνάγκας τοῦ λιμένος;

9.

Λόγους ἀναβολῆς ἀναφέραμεν διὰ τοῦ προμνημονευθέντος φυλλαδίου καὶ τοὺς ἐξῆς, τοῦ κύρους τοῦ κ. Πασχάλ.

1) Ὅτι μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος, ἡ εἰς αὐτῷ ἔξοδος τῶν ὀχετῶν τῆς πόλεως δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη, διὰ λόγους ὑγιεινῆς, καὶ ὅπως μὴ γίνωνται προσχώσεις εἰς τὸν λιμένα ἐπὶ δαπανηρᾷ βλάβῃ αὐτοῦ. Ἀνάγκη ὅθεν κατασκευῆς μεγάλου πλαγίου ὀχετοῦ, ἔχοντος ἔξοδον ἐκτὸς τοῦ λιμένος. Ἡ δαπάνη αὕτη ἀνήκει εἰς τὸν Δῆμον· ἀλλὰ τυγχάνοντος τούτου εἰς οἰκονομικὰς δυσκολίας, εὐκολώτερον θέλει δυνηθῆν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην, ἀργότερον.

2.) Ἡ κατασκευὴ τοῦ πελαγίου μῶλου θέλει ἐπιφέρει μεγάλας ζημίας καὶ καταστροφὰς εἰς τὰ κτήματα, κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς πέραν τοῦ 'Αγ. Ἀνδρέου, ἐὰν δὲν ληφθῇ πρόνοια περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἀκτῆς ταύτης, διὰ τοποθετήσεως ὀγκολίθων. Ἡ δαπάνη αὕτη ἀνάγεται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ὀδοποιΐας, ἀλλ' οὐχ' ἤττον ὀφείλομεν νὰ προνοήσωμεν καὶ περὶ τούτου.

Ἄλλ' ἴσως τυγχάνει καὶ ἄλλος λόγος ἀναβολῆς· ὅτι ὁ πελάγιος μῶλος δύναται νὰ γίνῃ κατὰ 50 μέτρα περίπου πρὸς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν μακρότερον, καθόσον τὸ ἐμπόριον, διὰ

της κατασκευής τῶν ἔργων τοῦ λιμένος καὶ σιδηροδρόμου, ἅ-
τινα πάντοτε θεωροῦμεν συναφῆ, θὰ λάβῃ ἀνάπτουζιν μεγίστην,
ἡ δὲ κίνησις τοῦ λιμένος ἴσως ὑπερβῆ πάντα ὑπολογισμὸν ἔπει-
δὴ δὲ ἡ ναυτιλία ἤδη ἐνεργεῖ διὰ τοῦ ἀτμοῦ, ὁ χῶρος τοῦ λι-
μένος εὐκτέον νὰ ᾖ εὐρύτερος.

Ὁ κ. Πασχάλ περιώρισε τὸν χῶρον, ὑπ' ὅψιν ἔχων τὴν σμι-
κρότητα τῶν πόρων τοῦ τόπου. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν
τῶν νῦν κεφαλαίων καὶ τὴν ἀναβολήν, ἣν ὑποστηρίζομεν, ἴσως
δὲν πρέπει νὰ παρίδωμεν παρουσιαζόμενον μειονέκτημα, ὅσον
ἀφορᾷ τὸν χῶρον τοῦ κατασκευασθησομένου λιμένος, ἐὰν δὲν
πρόκειται περὶ μεγάλης αὐξήσεως τῆς δαπάνης, καὶ ὅπως μὴ
ἀναγκασθῶμεν συντόμως νὰ προσφύγωμεν εἰς ἐπεκτάσεις, ἀς
προέβλεψεν διὰ τοῦ σχεδίου του ὁ κ. Πασχάλ.

10.

Ἡ ἐπίσπευσις ἢ ἡ ἀναβολὴ ἐστὶ προτιμητέα ἐν τῇ ἐπιλύσει
καὶ τακτοποιήσει τοῦ ζητήματος;

Τὶ ἔβλαψε μέχρι τοῦδε ἡ ἀναβολὴ, προελθοῦσα ἄλλως τε
ἐκ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν μέσων μας, καὶ ἣτις παρουσιάζεται
καὶ νῦν ἔτι ἐναργῶς;

Ἐπολλαπλασιάσθησαν τὰ κεφάλαια, καὶ ἐμελετήθη τὸ ζή-
τημα ἀποχωρόντως διὰ τῶν διαπραγματεύσεων.

Ἡ ἀναβολὴ ὅθεν ἐπήνεγκε μέγα κέρδος. Ἡ δὲ ἐπὶ
4—5 ἔτη ὑποστηριζομένη ἀναβολὴ παρέχει ἀσφαλεστάτας
ἐγγυήσεις ὅτι τὸ ἔργον ὀλιγήμερον θέλει ἐκτελεσθῆ κα-
τόπιν ἐντὸς 4—5 ἐτῶν, ἔνευ δανείου, καὶ ὅτι οἱ κατόπιν
πόροι τοῦ λιμένος δύνανται νὰ συντελέσωσι ἀποτελεσμα-
τικῶς διὰ τὴν κατασκευὴν σιδηροδρόμου ἐντεῦθεν εἰς Ἀθήνας.

Τὶ συμβήσεται διὰ τῆς ἐπισπεύσεως;

Θὰ ἐξαντλήσωμεν τὰ κεφάλαιά μας καὶ τὰς τοῦ λιμένος
προσόδους τριῶν ἐτῶν πρὸς δημιουργίαν ἀντὶ λιμένος, ὑφάλων
καὶ ἐπὶ ἀποζημιώσει 700,000 φράγκων πρὸς τὸν ἐργολάβον,
πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπρονοησίας ἡμῶν· ἢ, ἐὰν προληφθῆ ἡ
τοιαύτη καταστροφή, διὰ τῆς πραγματοποίησεως δανείου, τῆ ἐγ-

γυήσει και συνδρομῇ τῆς Κυβερνήσεως, οὐχὶ δὲ βεβαίως και δι' αὐξήσεως τῶν λιμενικῶν φόρων, διότι ἡ αὐξήσις θέλει φυγαδεύσει τὸ ἐμπόριον, και ἐπομένως θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐλάττωσιν και αὐτῶν τῶν σημερινῶν εἰσοδημάτων τοῦ λιμένος, θὰ χρεωθῶμεν περὶ τὰ τρία ἑκατομμύρια, δὲν θὰ εἴμεθα δὲ εἰς θέσιν, πρὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους μας, πρὸ τῆς παρελεύσεως δηλαδή 40 ἐτῶν, νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὴν κατασκευὴν τῶν συμπληρωτικῶν ἔργων, ὡς εἴρηται, τὰ ὁποῖα θέλουσι χρησιμοποιήσει και τὰ ἤδη ἐπιχειρούμενα μερικὰ ἔργα τοῦ λιμένος.

Τοιαύτη ἐπιχείρησις δὲν διαφέρει ἴσως τῆς ἐπιχειρήσεως οἰκοδομῆς διὰ μεγάλου δανείου, και ἐκ τῶν προτέρων γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ οἰκοδομὴ θὰ μείνῃ ἡμιτελής, ἢ δὲ τελειοποιησὶς τῆς ἀδύνατος. Ἐπιχειρήσεως δηλαδή οἰκοδομῆς ἄνευ παραθύρων ταβανίων, θυρῶν, πατώματος, σκάλας, κτλ. (καρὰ γιὰ πὶ) και ἤτις ἐκ τῶν προτέρων εἶναι γνωστὸν ὅτι θὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν τοιαύτην ἀγονον κατάστασιν, ἐπὶ τῇ βεβαίᾳ καταστροφῇ τοῦ ἀπρονήτου οἰκοκύρη.

11.

Ἀνεξάντλητοι εἰσὶν οἱ ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς συνηγοροῦντες λόγοι· ἄς εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι διὰ τῆς ἐπὶ 4—5 ἔτη ἀναβολῆς θέλομεν ἐπιτύχει τὴν κατασκευὴν ὀλοκλήρου τοῦ ἔργου τοῦ λιμένος, ἤτοι τοῦ πελαγίου μώλου, τῆς ἐνσκαφῆς τοῦ λιμένος, μώλου τελειοποιημένου ὕδου Καλαβρύτων, νέας μεσημβρινῆς αἰμασίας, τῆς διαπλατύσεως κατὰ 45 μέτρα τοῦ ὑπάρχοντος μώλου Ἄγ. Νικολάου, και ἀρκτικῆς αἰμασίας μέχρι τῆς οἰκίας Κόγκου, ἴσως δὲ και μὲ τὴν προμηθεύσαν τροποποίησιν, τῆς ἐπεκτάσεως δηλαδή τοῦ χώρου τοῦ λιμένος, ἄνευ δανείου.

Τὴν γνώμην μας ταύτην κρατῶντες αὐτὰ τὰ πράγματα, αἱ ἄλλοτε γενομένηι προτάσεις ἐργολάβων διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν περὶ ὧν πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν μερικῶν ἔργων τοῦ λιμένος, και καθῶσον ἢ σύγχρονος ἐκτέλεσις τῶν λοιπῶν συμπληρωτικῶν ἔργων, τῆς δευτέρας περιόδου, ἅτινα εἰσὶν εὐκο-

λώτερα και ακίνδυνα, θέλουν εκτελεσθῆ εἰς πολὺ μετριάσμε-
νας τιμὰς διὰ τοῦ ἰδίου ἐργολάβου, ἔχοντος ἅπαντα τὰ μέσα
καὶ τὸ ἀναγκαῖον ὑλικόν. Ἡμεῖς δὲ τὰ μετρητὰ ἔπι χεῖρας
καὶ καθόσον θέλομεν χρησιμοποιοῦν τότε εἰς τὴν κατασκευὴν
τῆς μεσημβρινῆς καὶ ἀρκτικῆς αἰμασίας, ὡς καὶ εἰς τὴν δια-
πλάτυνσιν τοῦ μῶλου Ἁγ. Νικολάου, καὶ τὸ μεγίστης ἀξίας
ὑλικόν, τὸ ὅποῖον τώρα μελετῶμεν νὰ ρίψωμεν εἰς τὴν θάλασσαν
ἐννοοῦμεν τὴν ἐκ τῆς ἐνσκαφῆς τοῦ λιμένος ἐξαχθησο-
μένην ἄμμον, ποσοῦ μέτρων Κ. 255,000 καὶ ἤτις δύναται νὰ
ἐπαρκέσῃ, ἐν ἀνάγκῃ, καὶ εἰς εὐρυτέραν διαπλάτυνσιν τοῦ
μῶλου Ἁγ. Νικολάου, ὅπου νὰ ἐγερθῆ κατάστημα διαμετα-
κομῆσεως κατὰλληλον, πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ τὰ μάλιστα ἐν-
διαφέροντος τὴν πόλιν διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου, ἢ καὶ
εἰς πρόσχωσιν καὶ ἄλλου μέρους καταλλήλου τοῦ λιμένος, ἐπὶ
τῷ σκοπῷ τούτῳ.

12.

Ἄνεκτίμητα εἰσὶν τὰ πλεονεκτήματα τῆς μεθόδου τῆς
ἐκτελέσεως ἔργων οἰκονομικῆς προαγωγῆς διὰ χρεωλυτικῶν
δανείων, ἀποδοτέων ἀνεπαισθῆτως εἰς μέλλον ἀφροστῶς, καθό-
σον τὰ ἔργα ἀποβαίνουσιν ὠφέλιμα οὐχὶ μόνον εἰς τὴν ἐκτε-
λοῦσαν γενεάν ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐπερχομένας.

Κατὰ τὴν περίστασιν ὅμως ταύτην πρόκειται περὶ ἐκτελέ-
σεως μέρους τῶν ἔργων τοῦ λιμένος καὶ οὐχὶ περὶ ὅλου τοῦ
ἔργου· ἄλλως τε τὸ ἔργον τοῦ λιμένος θεωροῦμεν συναφές μὲν
τὸ τοῦ σιδηροδρόμου. Ἐπόμενοι δὲ εἰς τὸ σύστημα τοῦτο, ὑπο-
στηρίζομεν ὅπως τὰ κεφάλαια τοῦ λιμένος καὶ αἱ πρόσοδοι
αὐτοῦ χρησιμοποιηθῶσιν ὑπὲρ ἀμφοτέρων τῶν ἔργων· ἐκτε-
λοῦντες τὸ ἔργον τοῦ λιμένος, ἀνευ δανείου, καὶ χορηγοῦντες
ἐν τῷ μέλλοντι τὰς προσόδους αὐτοῦ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς
κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου· ἢ καὶ ἐκχωροῦντες τοὺς πό-
ρους μας ἅπαντας ὑπὲρ ἀμφοτέρων τῶν ἔργων, ἐὰν, κατὰ συγ-
κυρίαν, τύχῃ ἐταιρία ἣτις ἀναδοχθῆ τὴν ἐκτέλεσιν ὁμοῦ ἀμ-
φοτέρων τῶν ἔργων, ὡς δὲν εἶνε ἀπίθανον, εἶνε δὲ ἀπεναν-

τίας ἴσταν πιθανόν και εὐκόλον· ἀλλ' οὐ τοῦ παρόντος τὰ
περὶ τούτου.

13.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἤδη ἔργων, ὡς
και διὰ τοῦ προμνημονευθέντος φυλλαδίου ἐξεθέσαμεν, προσε-
φέρθησαν τὸ πρῶτον οἱ κ. Doussau και Desire Michel ἀντὶ
δαπάνης φράγκων 3,228,000 κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ
κ. Πασχάλ.

Κατόπιν ὁ κ. Doussau ἀντὶ φρ. 4,840,000 κατ' ἀποκο-
πὴν, χρησιμοποιοιμένης τῆς ἐκ τῆς ἐνσκαφῆς τοῦ λιμένος ἐξα-
χθισομένης ἄμμου εἰς τὸν πυρῆνα τοῦ πελαγίου μώλου. Ἴδου
δὲ τί περὶ τούτου ἔγραφεν ὁ κ. Γάσπαρης, ἀντιπρόσωπος
τοῦ κ. Doussau, διὰ τῆς ἀπὸ 3 Μαΐου 1876 ἐπιστολῆς του.

«Καθόσον ἀφορᾷ τὸν λιμένα Πατρῶν ἡ ἐξαχθισομένη ἄμμος
ἐκ τῆς βαθύσεως τοῦ λιμένος, και προωρισμένη νὰ σχημα-
τίσῃ τὸν πυρῆνα τῆς ἐξωτερικῆς προκουμαίας, θὰ διατηρήσῃ
βαθμὸν τινα ἀστασίας, ὥστε μέγα μέρος αὐτῆς θὰ παρα-
συρθῇ ἀναμφιδόλως ἐκ τῶν ρευμάτων' ἐξ ἄλλου μέρους οἱ
ὀγκόλιθοι, οἵτινες θὰ ῥιφθῶσιν ἐπὶ τοῦ ὕγκου τούτου τῆς
ἄμμου, θὰ χωθῶσι περισσότερον ἀφ' ὅσον πρέεβλεψεν ὁ συν-
τάκτης τοῦ σχεδίου' ἐπομένως χρειάζονται περισσότεροι
λίθοι ὅσον ἐλογαριάσθησαν' παρατρέχω τοὺς ἄλλους κινδύ-
νους, οἵτινες ἀπαντες ἐπιπίπτουν τῷ ἐργολάβῳ ἐν τοιαύτῃ
ὑποθέσει.

Ἐν τούτοις ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελεν εὖρη συμφέρον καὶ μὴ
διατρέξῃ οὐδένα κίνδυνον, δίδουσα τὸ ἔργον κατ' ἀποκο-
πὴν, ὁ κ. Doussau θὰ συγκατατίθετο ν' ἀναλάβῃ ἅπασαν
τὴν ἀχώριστον ἀπὸ τὸ ἔργον εὐθύνην ἀντὶ φρ. 4,840,140
ἐπὶ τῷ ὄρῳ τοῦ νὰ γίνῃ ἐναρξίς τοῦ ἔργου οὐχὶ πρὶν ὁ Δῆ-
μος πραγματοποιήσῃ και θέσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λιμέ-
νος τὸ ὄλον ποσὸν τῆς δαπάνης.»

Ὁ δὲ κ. Φούρνεσ, ὡς γνωστὸν, ἐδέχθη τὴν κατασκευὴν τῶν
ἔργων τούτων, δι' ἀντικαταστάσεως τῆς ἄμμου διὰ συντριμ-
μάτων (Pierrailles) ἀντὶ φράγκων 5,132,649) (χαρτονόμι-

σμα) κατὰ τελείαν καὶ ἀπόλυτον ἀποκοπήν, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ ὄροι τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων (cahier des charges) παρὰ τῆς τότε λιμενικῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντες, τοὺς ὁποίους ὁ κ. Φούρνεσ ἀπεδέχθη, καὶ κατὰ τοὺς ὁποίους πᾶσα οἰαδήποτε ζημία ἐκτριχυμῶν, ἐκ θεωρητιῶν ἢ οἰαδήποτε ἄλλης οἰτίας ἦτο εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου κ. Φούρνεσ οὐδ' ἤθελε παροραθῆ βεβαίως καὶ πᾶσα διασάφησις καὶ ἐπεξήγησις, ἐν τοιαύτῃ ἤθελε θεωρηθῆ ἀναγκαῖα, κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως, καθ' ἣν περίστασιν ἡ συμφωνία ἤθελε κατασταθῆ ὀριστικῆ. Ἡ δὲ διαμειφθεῖσα ἀλληλογραφία μεταξὺ τοῦ κ. Φούρνεσ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἀφώρα εἰς τὸν κανονισμόν τῆς ἐγγυήσεως καὶ τὸ σύστημα τῶν ἐπαληθεύσεων, ἢ καὶ ἄλλα ἐπουσιῶδη ζητήματα.

Ἐπειδὴ αἱ μηνιαῖαι πληρωμαὶ, γενόμεναι κατὰ μῆνα ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὕλικου οὐ ἤθελε γίνεσθαι χρήσις, δυνατόν νὰ υπερέβαινον τὴν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ὅλον ἔργον ἄξιαν, ἦτο ἐπάναγκες νὰ γίνεσθαι ἐπαληθευσις, κατὰ περιοδικὰ διαστήματα, τῆς ἐκτελουμένης ἐργασίας, κατὰ δὲ τὰ ἀποτελέσματα νὰ κανονίζεται ἡ κατόπιν πληρωμὴ, ἐκπιπτομένου ἐκ τῆς κατόπιν ἐργασίας τοῦ τυχόν πληρωθέντος ποσοῦ πλέον τῆς κατ' ἀποκοπήν ἀναλογίας.

Ὁ κ. Φούρνεσ ἀπήτησε ὅπως ἐν περιπτώσει διαφωνίας διορίζεται μηχανικὸς ἐξ Εὐρώπης πρὸς διαιτησίαν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐγγύησιν, ὁ κ. Φούρνεσ προσέφερε ταύτην, προκαταβολικῶς, 500,000 φράγκων, μέχρι τῆς ὀριστικῆς παραδόσεως τοῦ ἔργου, ἣτις ἔδει νὰ γίνῃ 2 ἔτη μετὰ τὸ πέρας αὐτοῦ.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέμενε δι' ἐγγυήσεις ἐπαρκεστέραις, ὅπως ἐξασφαλισθῆ δεόντως ἡ ἀκριβὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργολάβου, καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου καὶ ὅπως διὰ ταύτης ἐγγυήσεως, αἱ περιοδικαὶ ἐπαληθεύσεις διὰ τὸν κανονισμόν τῶν πληρωμῶν ἐπὶ τῆ ἀναλογίᾳ τοῦ τελουμένου ἔργου, μὴ προκαλοῦσι διαφορὰς, καθιστώσας ἀναγκαῖαν τὴν διαιτησίαν οἰαδήποτε φύσεως.

Αἱ ἀνωτέρω προτάσεις τοῦ κ. Φούρνεσ εἶχον γίνῃ δεκταί, κατ' ἐντολὴν τοῦ Δήμου.

14.

Ἐκ τούτων ἐξάγεται, φρονοῦμεν, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης τῶν ἔργων τοῦ λιμένος, τὸν ὁποῖον συνέταξεν ὁ διάσημος μηχανικὸς κ. Πασχάλ δὲν δύναται νὰ ἀφίσταται πολὺ τῆς ἀκριβείας, καὶ ὅτι ἡ ὑπερβολὴ τῶν ἀξιώσεων τῶν ἐργολάβων δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν χρηματικῶν μέσων μας, καὶ τὴν ἀνώμαλον κατάστασιν, εἰς ἣν τυγχάνομεν πρὸ πολλοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐμπνέουσιν δειλίαν εἰς τοὺς ἐργολάβους. Εἴμεθα δὲ δι' ἐλπίδος ὅτι εἰς περιστάσεις εὐνοϊκοτέρας, καὶ διὰ τῶν χρημάτων ἐπὶ χεῖρας, καὶ ὁ κ. Μανιάκ πρεσβύτερος, καὶ Μανιάκ νεώτερος, καὶ ἄλλοι ἐργολάβοι θέλουσι παρουσιασθεῖ μάλλον γενναῖοι ὅπως ἀναδεχθῶσι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὅλου ἔργου ἀντὶ δαπάνης συμφωνοτέρας πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ λιμένος.

15.

Διὰ τοῦ πρόμνημανουθέντος φυλλαδίου ἐφέραμεν γνώμην καὶ περὶ μετατροπῆς τῶν κεφαλαίων τοῦ λιμένος εἰς ὁμολογίας τοῦ δανείου τῶν 60,000,000. Τὴν γνώμην μας ταύτην στηρίζομεν εἰς τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα παρουσιάζει τὸ νέον τοῦτο ἐξωτερικὸν δάνειον, καὶ καθόσον ἡ διαφορὰ τοῦ τόκου τυγχάνει ἤδη μεγάλη. Τὰ κεφάλαια εἰσὶν κατατεθειμένα ἤδη παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ ἐπὶ τόκῳ 4 0/10 ἐτησίως· τὸ δὲ δάνειον τοῦτο ἀποφέρει τόκον 8 0/10 εἰς χρυσὸν, ἐκτὸς τῆς πιθανῆς ὠφελείας ἐκ τῶν κληρώσεων. Εἶνε δὲ δυνατόν, εἰς πᾶσαν περίστασιν καὶ κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ λιμένος, νὰ ἐξαργυρωθῶσιν αἱ ὁμολογίαι καὶ ἐν τῷ Ἑσωτερικῷ καὶ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ καὶ εἰς χρυσόν. Ἀλλὰ καὶ ἡ γνώμη μας αὕτη δὲν εἶνε ἀπόλυτος. Φρονοῦμεν δ' ὅτι ὁ ἐπὶ τούτῳ νόμος, ἐὰν προκληθῇ, δὲν πρέπει νὰ ἔχη χαρακτῆρα ὑποχρεωτικόν, διότι ἡ εἰς χρεώγραφα μετατροπὴ καὶ διοικήσεις τῶν χρημάτων, ἀπαιτεῖ δια-

χειριστικήν ειδικότητα, ἣν δὲν δύναται τις ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ ἐπιτροπᾶς, ὑποκειμένης εἰς ἀλλεπαλλήλους μετασχηματισμούς.

16.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ κρίνωμεν περὶ τῶν λοιπῶν ὄρων τῆς συμβάσεως κ. Μανιάκ, οἵτινες δύνανται νὰ ἐρμηνευθῶσιν ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν σημασίαν. Φρονοῦμεν δὲ ὅτι διὰ τὴν κατ' ἀποκοπὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἡ ἐγγύχους τοῦ ἐργολάβου δέον νὰ ᾖναι ἄνωτέρα καὶ ἀποχρῶσα, καὶ ὅτι ἡ πραγματικὴ καὶ νομικὴ εὐδύνη αὐτοῦ ἐκτείνεται εἰς τὴν ἐγγύχου του.

Ὑπὸ οἰκονομικὴν ὄθεν μόνον ἔποψιν ἐξετάζοντες τὸ ἐπιχείρημα, φρονοῦμεν τὰ ἐκτεθέντα ἐπαρκῆ, ὅπως καταδείξωσι τὰς σοβαρὰς συνεπειὰς τοῦ προώρου τούτου ἔργου, καὶ ὅτι ἐκ τῆς δυσαναλογίας πρὸς τὰ μέσά μας, θέλει περιστῆ ἡ πόλις εἰς νέας σοβαρὰς δυσθεραπεύτους, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, εἰμπορεῖ πιθανότατα νὰ προκύβουν ἀπρόοπτα καὶ ἀπροσδόκητα.

Θέλουμεν ἐκχώρησιν τοῦ ἔργου, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰς συνεπειὰς, ἡ ἐννοοῦμεν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου;

Οἱ πόροι τοῦ λιμένος πρέπει νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, καὶ οὐχὶ διὰ τὸ ναυάγιον, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀσφαλὲς πόρισμα τῆς μελετωμένης προώρου ἐπιχειρήσεως.

Ὁφείλομεν λοιπὸν νὰ ἀρωμεν ἐκ τοῦ μέσου τὴν περίστασιν ταύτην, καθ' ἣν ἐγκυμονεῖται ἡ κατάσταση τῆς πόλεως.

Ἡ πόλις πρέπει νὰ ἐπινησῇ μεθ' ὅδους, χάριν τῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως αὐτῆς, κατ' ἀναλογίαν τῶν μέσων, ἅτινα δύναται νὰ διαθέσῃ, ἀντιστρατευομένη εἰς πᾶν μέτρον, δυνάμενον νὰ κατασταθῇ πρόσκομμα εἰς τὴν πρόδον αὐτῆς, ἢ αἰτία στασιμότητος ἢ καταστροφῆς.

Πάσχωμεν ἐξ ἀτροφίας.

Ἐνάγκη νὰ προνοησῶμεν σπουδαίως ἀπὸ τοῦδε, εἰδὲ μὴ ἀφελκτικῶς θὰ παραγκωνισθῶμεν.

Ἡ μόνη εὐκαιρία παρουσιάζεται ἐκ τοῦ μετ' ἀγώνων

καὶ μόθων ἀποθησαυρισθέντος λιμενικοῦ ταμείου.

Τὸ ἀσφαλέστερον μέσον πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν πόθων μας, ὑπερ' ὀφείλουσι ν' ἀναγνωρίσωσι οἱ περὶ τῆς εὐτυχίας τῆς πόλεως μεριμνῶντες, εἶναι ἡ περιστολὴ τῆς ἀνυπομονησίας μας· τῆς στιγμῆς δ' ἐπιστάσης νὰ δαπανηθῶσι τὰ κεφάλαια καὶ οἱ πρόσδοι τοῦ λιμένος μεμελετημένως καὶ μετὰ περισκέψεως· δυνάμεναι νὰ συντελέσωσιν οὕτω ὑπὲρ ἀμφοτέρων τῶν ἔργων ἐμοῦ τοῦτε λιμένος καὶ τοῦ ἀπὸ Πατρῶν εἰς Ἀθήνας σιδηροδρόμου, τὰ ὅποια ἐμοῦ ἀσφαλῶς ὑπόσχονται τὴν ὕλικὴν τοῦ τόπου ἐπίδοσιν.

Ἡ κατασκευὴ σιδηροδρόμου ἐντεῦθεν εἰς Ἀθήνας εἶναι ἔργον γενικῆς ὠφελείας τοῦ Κράτους, ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ἀλλὰ καὶ εἰδικῶς ἐνδιαφέροντες τῆς πόλεως.

Ἐπιβόλων ἐθένο νὰ ἐργασθῶμεν μετὰ θάρρους ὑπὲρ τῆς κατασκευῆς ἀμφοτέρων τῶν ἔργων, ὡς ἔργων συναφῶν, ἄνευ ἀμφιβολιῶν ἀλλὰ καὶ μετὰ πεποιθήσεως.

17

Ἀλλὰ καλὰ καὶ ὀρθὰ εἴμπορεῖ νὰ ᾔηε ταῦτα πάντα, λέγουσι τινὰς, ἀλλὰ διατὶ δὲν ἐλέχθησαν, ὅτε ἐτυγχάνετε μέγλους τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς;

Νομίζομεν ὅτι ἡ ἐνστάσις αὕτη δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑπόθεσιν, οὐδ' εἶνε ἐπιτυχὲς ἐπιχείρημα πρὸς ἀνασκευὴν τῶν ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς τοῦ ἔργου συνηγορούντων λόγων, οἱ ὅποιοι εἰσὶν ἀνεξάντλητοι.

Ἀλλ' οὐδὲ τυχάνει εἰς ἀντίφασιν νομίζομεν ἡ πρόφην λιμενικῆ ἐπιτροπῆ· καθόσον εἰς τὰς διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἐκχώρησιν τοῦ ἔργου, θάσιν ἔθετο τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ κ. Πασχάλ.

Ἐπὶ τῇ θάσει ταύτῃ, ἦτοι δαπάνης φρ. 3,228,760 ἐγένοντο ἀμφοτέραι αἱ δημοπρασίαι, ἡ κατὰ μονάδα καὶ ἡ κατ' ἀποκοπὴν.

Ἡ κατ' ἀποκοπὴν πρότασις τοῦ κ. Doussau διὰ φράγμα

4,840,000 θεωρήθη υπερβολική και ~~υπερβολικά~~ τῶν μέσων τοῦ λιμένος.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς μετὰ τοῦ κ. Φούρνεσ διαπραγματεύσεις, γνωστὸν τυγχάνει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιμελῶς καὶ προσηκόντως ἐργασθεῖσα εἰς ἐπιτέλεσιν ἐπιμύδου ἐντολῆς τοῦ Δήμου, περιδεῆς προέβη, ἐλευθέρᾳ δὲ τυγχάνουσα νὰ ὑποβάλλῃ τὴν ἑαυτῆς γνώμην, ἐὰν ἡ συμφωνία ἤθελε κατασταθῆ ὀριστική. Μὴ καθυστερήσασα νὰ ἐκθέσῃ τὴν γνώμην τῆς αὐτῆν καὶ ὅτε, ὑποχωρήσασα εἰς τὴν πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτῆς ἐπιμελῆ ἐνέργειαν, ὑπέβαλλε τὴν παραίτησίν της.

Ὁ ἀπαθῶς ἐξετάζων τὰ πράγματα ἀνευρίσκει τοὺς λόγους τῆς δυσχεροῦς θέσεως τῆς πρώην ἐπιτροπῆς, καὶ πείθεται ὅτι ἡ ἀρχὴ ἔγκειται ἐν τῇ θυρυβῶδει ἀντιπράξει κατὰ τῆς ἀρχῆς, ἣν ὡς βάσιν τῶν διαπραγματεύσεων ἔθετο ἡ ἐπιτροπὴ, τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ κ. Πασχάλ, ἡ δαπάνην ἀνάλογον πρὸς τοὺς πόρους τοῦ λιμένος.

Ἡ ἐπιτροπὴ εἰργάζετο καὶ ἠγωνίζετο, ὡς ἐφρόνει, κατὰ τὴν συμφωνοτέραν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ τόπου μέθοδον· ἀλλ' ὅτε ἠγκικεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως, ἐτέθη τὸ ζήτημα ἀποτόμως.

Τὸ ἔργον δὲν ἦτο εὐχερές· ἡ ἐπίλυσις ἐξήρτητο ἐκ τῆς συνυψησμένης συστάσεως, προκαλούσης ταραχὰς καὶ εἰς τὰ πνεύματα πεπλανημένην γνώμην, καθ' ἧς ἡ ἀλήθεια δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἰσχύσῃ.

Ἐπεθύμουν νὰ ἴδω πῶς θ' ἀναπλήρουν τὴν θέσιν τῆς ἐπιτροπῆς οἱ ἐπικρίναντες αὐτήν.

Ἐρίστη μέθοδος εἶναι τὸ ἀπέχεσθαι καὶ ἀνέχεσθαι ἄλλους ἐνεργούντας.

Τοῦτο δὲν ἦτο ἔργον οὔτε δεξιότητος οὔτε προνοίας.

Ἐσυμμαχήσαμεν μετὰ τῆς ὑπομονῆς.

Ἐκ δὲ τῆς ἀπολύτου σιγῆς ὠφελούμενοι, ἔγραψεν ἀνεξέλεγκτως ὅ,τι τις ἠβουλήθη.

Τὸ κοινὸν ἄς ἐκτιμήσῃ τὰς ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας δυσκόλους προσπάθειάς·

Ἄλλα πρέπει νὰ σπεύσωμεν, λέγουσι πάλιν, νὰ δώσωμεν τὸ ἔργον μὴπως γίνῃ χρῆσις τῶν λιμενικῶν χρημάτων εἰς Ἐθνικὸν σκοπὸν· τοῦτο ἐστὶ ζήτημα πολιτικῆς, διαφεύγον τὴν ἀρμοδιότητα ἡμῶν. Οἰκτείρομεν ὅμως τοιαύτην προτίμησιν καὶ πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν χρημάτων ὑπὲρ ἀποδεδειγμένως παρακεκινδυνευμένου ἐπιχειρήματος τὸ τῆς προώρου ἐπιχειρήσεως τοῦ ἔργου τοῦ λιμένος, ἀντὶ τοῦ Ἐθνικοῦ μεγαλείου, ἐὰν περὶ τούτου πραγματικῶς τύχῃ λόγος.

Δυνατὸν, ἐπακολουθοῦσιν ἐνιστάμενοι, νὰ ἐπιζητηθῇ χρῆσις ὑπὲρ τῶν οικονομικῶν ἀναγκῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἀναπτύξεως μέσων συγκοινωνίας.

Τὸ λιμενικὸν ταμεῖον ἐδημιουργήθη εἰς πλήρωσιν ἀπολύτου ἀνάγκης τῆς πόλεως, διὰ τὴν κατασκευὴν λιμένος· χάριν δὲ τούτου ἀγογγύστως ἐφορολογήθημεν καὶ φορολογούμεθα· ἀφορᾷ εἰς εἰδικὰ τῆς πόλεως συμφέροντα, τὰ ὅποια οὐδεὶς δύναται νὰ θίξῃ. Εἰσὶ τιμαλφῇ καὶ δέον νὰ μείνωσιν ἄθικτα· ἢ δὲ πόλις, οὐδενὶ τρόπῳ, δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τοῦτο· οὔτε θὰ δώσῃ τὸ παράδειγμα ὅτι, οἱ ἔχοντες χρήματα ὀφείλουσι νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τοὺς ἔχοντας ἐγκέφαλον.

Ἡ πόλις συνεισφέρει καὶ εἰσφέρει ἀδρῶς διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ κράτους, τὸ δὲ ταμεῖον τῆς ὁδοποιίας πλουτίζεται ἀδρῶς διὰ τῶν φόρων τοῦ Νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος· ἐὰν δὲ καὶ ἐν αὐτῷ δὲν ἐγένετο ἢ δὲν γίνεται χρῆσις ὠφέλιμος, πρέπει ἢ δύναται νὰ δημευθῇ τὸ λιμενικὸν ταμεῖον, ἵνα ἀρθῇ συνάμα οὕτω καὶ πᾶσα πίστις πρὸς τοὺς νόμους, ὅταν καταπροδίδονται καὶ ἀθετοῦνται οἱ σκοποὶ των ἀσυστόλως.

Ἡ κατασκευὴ λιμένος ὑπὸ τὰς μελετωμένας συνθήκας εἶνε ἀδύνατος καὶ προαγγέλλει τὸν ὄλεθρον τοῦ τόπου.

Ἡ ἐκχώρησις τοῦ ἔργου δὲν εἶνε ἀποζημίωσις τῶν πόθων

μας· ἅπ' ἐναντίας εἶναι δεινὴ τιμωρία προύρου καὶ ἐπιπολαίου ἐπιχειρήματος.

Δὲν πρέπει νὰ ἐπιβρίνωμεν τὰ πράγματα ἐκ τῶν ὑπετέρων, ἀφ' οὗ δηλαδή τελειωθῶσι.

Περιπέσαμεν διὰ τῆς σπουδῆς εἰς πλάνην, ἣν ἀναγνωρίζοντες ἤδη, θροίλομεν νὰ ἐπανορθώσωμεν.

Ἡ πόλις ἔχει στοιχεῖα μέλλοντος αἰσίου· ἀτυχῶς ὅμως ταξιδεύομεν ἀνὰ μέσον ὑφάλων, ὧν πρόκειται ν' αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν.

Ἡ πόλις δὲν πρέπει ν' ἀδιαφορήσῃ ἐπὶ πλέον. Ἀπαιτεῖται δ' ἄλλη περαιτέρω σκέψις τοῦ Ὑπουργείου ὅπως τεθῆ τέρμα εἰς τὸ ζήτημα, συμφωνότερον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ τόπου, ἀνακαλῆσθαι δὲ συνεπῶς τὴν διακήρυξιν τῆς δημοπρασίας τοῦ ἔργου.

Τοιαύτη ἀπόφασις δύναται νὰ θεωρηθῆ ἕως μετὰ τινος περιεργείας, ἀλλὰ θέλει ἐκτιμηθεῖ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ θαυμασμοῦ.

Θλίβομαι ἀναλογιζόμενος τὴν ἐπικειμένην συμφορὰν. Εἶνε ἡ πεπειθησίς μου· καὶ ἂν ἐπεκράτησεν ἐντεῦθεν εἰς τὴν ἐκθεσίν μου ταύτην ἀταξία τις, ἐπικαλοῦμαι τὴν εὐμένειαν τοῦ ἀναγνώστου.

Ἐν Πάτραι· Νοεμβρίου 20 1879.

Κ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΕΡΕΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΕΡΕΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΕΡΕΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΕΡΕΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ